

Eroanomus luottamustoimista / uusien jäsenten valinta

757/00.00.01/2020

Khall 03.02.2020 § 35

Mirja Halminen on anonut kirjeellään eroa seuraavista Euran kunnan luottamustehtävistään paikkakunnalta muuton vuoksi:

- Valtuuston ja kunnanhallituksen jäsenyydestä
- Sivistyslautakunnan varajäsenyydestä
- Euran urheil- ja uimahallin hallituksen jäsenyydestä
- Satakunnan sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston jäsenyydestä

Lisäksi Halminen on toiminut valtuuston vaalilautakunnan varajäsenenä.

Kuntalain 70 § mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee kunnanvaltuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Yleinen vaalikelpoisuus (kuntalain 71 §)

Yleisen vaalikelpoisuuden edellytykset ovat:

- Henkilön kotikunta on asianomainen kunta. Kotikunta määräytyy kotikuntalain perusteella.
- Henkilöllä on jossakin kunnassa äänioikeus sinä vuonna, jona vaali luottamustoimeen toimitetaan. Äänioikeudesta säädetään kuntalain 20 §:ssä (ks. yleiskirje 11/2016).
- Henkilö ei saa olla julistettu vajaavaltaiseksi. Vajaavaltaisella tarkoitetaan alle 18-vuotiasta henkilöä (alaikäinen) ja sellaista 18 vuotta täyttäneitä henkilöä (täysi-ikäinen), joka on holhustoimilain nojalla julistettu vajaavaltaiseksi.

Yleistä vaalikelpoisuutta ei ole sidottu Suomen kansalaisuuteen. Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaiset sekä Islannin ja Norjan kansalaiset ovat samassa asemassa kuin Suomen kansalaiset. Myös muu ulkomaalainen, jolla on ollut kotikunta Suomessa kahden vuoden ajan ennen vaalin toimittamista, on vaalikelpoinen, jos hän täyttää muut yleiset edellytykset. Kotikunnan on vaalin toimittamisajankohtana pitänyt olla Suomessa yhtäjaksoisesti kaksi vuotta.

Vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen (kuntalain 73 §)

Vaalikelpoisuutta kunnanhallitukseen rajoitetaan kuntalain 73 §:ssä seuraavasti:

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa

oleva henkilö,

2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa,

3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta,

4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

Vaalikelpoisuuteen kunnanhallitukseen vaikuttavat ensinnäkin vaalikelpoisuusrajoitukset valtuustossa. Henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole myöskään vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Toiseksi rajoitukset koskevat välittömästi kunnanhallituksen alaisen henkilöstön lisäksi lautakuntien esittelijöitä ja asioiden valmistelijoita.

Kolmanneksi rajoitukset koskevat kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan konserniyhteisön henkilöstöä.

Neljänneksi rajoitukset koskevat kunnan henkilöstön edunvalvonnasta vastaavia henkilöitä.

Viidenneksi vaalikelpoisuusrajoitus voi kohdistua kunnassa toimivien liikeyritysten johtohenkilöihin, ei kuitenkaan kunnan määräysvallassa olevien liikeyritysten johtohenkilöihin.

Edellytyksenä vaalikelpoisuus valtuustoon (73.1 §)

Lähtökohtana on, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei ole vaalikelpoinen myöskään kunnanhallitukseen. Vaalikelpoisuudesta valtuustoon säädetään 72 §:ssä. Rajoitukset koskevat:

- säännöksessä tarkoitettuja valtion virkamiehiä (73.1 § 1 kohta)
- johtavassa tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä

toimivia kunnan palveluksessa olevia henkilöitä (2 kohta)

- kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä, jotka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuihin kunnan viranhaltijoihin ja työntekijöihin (3 kohta) ja
- kuntayhtymän palveluksessa olevat henkilöitä, jotka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuihin kunnan viranhaltijoihin ja työntekijöihin, jos kunta on kuntayhtymän jäsenkunta (4 kohta).

Vaalikelpoisuus lautakuntaan ja valiokuntaan (kuntalain 74.1 §)

Kuntalain 74.1 §:ssä rajoitetaan vaalikelpoisuutta lautakuntaan ja valiokuntaan seuraavasti:

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Valtuusto voi päättää, että kunnanhallitukseen ja lautakuntiin voidaan valita vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja, jolloin lautakuntia voidaan kutsua valiokunniksi (kuntalain 31.1 §:n 1 kohta). Jäljempänä käytetään käsitettä lautakunta kattamaan sekä lautakunnan että valiokunnan.

Kuntalaissa lähdetään kunnanhallitusta koskevan sääntelyn tavoin siitä, että henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen valtuustoon, ei myöskään ole vaalikelpoinen lautakuntaan.

Sääntely ulottuu myös henkilöstöön, joka on kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa, jos yhteisö tai säätiö toimii asianomaisen lautakunnan tehtäväalueella.

Lautakunnan tehtäväalueella toimivan liikeyrityksen johtohenkilöiden vaalikelpoisuutta on rajoitettu vastaavin perustein kuin kunnanhallituksen kohdalla.

Valmistelu ja lisätiedot: Hallintojohtaja Kari Kankaanranta, puh. 044 422 4020.

Ehdotus

Kunnanjohtaja:
Kunnanhallitus esittää valtuustolle

- että valtuusto myöntää Mirja Halmiselle eron valtuuston jäsenen tehtävästä ja toteaa, että Keskustan varavaltuutettuna valtuutetuksi nousee Kalle Juusela.
- että valtuusto myöntää eron seuraavista luottamustehtävistä:
  - kunnanhallituksen jäsenyydestä
  - sivistyslautakunnan varajäsenyydestä
  - Satakunnan sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston jäsenyydestä
  - valtuuston vaalilautakunnan varajäsenyydestä

Lisäksi kunnanhallitus esittää, että valtuusto valitsee uudet henkilöt seuraaviin tehtäviin:

- kunnanhallituksen jäsen
- sivistyslautakunnan varajäsen
- Satakunnan sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston jäsen
- valtuuston vaalilautakunnan varajäsenen

Euran urheilu- ja uimahallin yhtiökokous valitsee yhtiön hallitukseen uuden jäsenen.

Päätös

Kunnanhallitus:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä: talousjohtaja Katja Aalto poistui kokouksesta ko. asiakohdan käsittelyn jälkeen kello 16:50.